

Письмо №1094 из Вівторок, 14 Січень 2025

Вся команда Фонду бажає вам всього найкращого у 2025 році!

Між Балтикою та Балканами - нова геополітика щодо газу

Gilles Lepasant - 14 янв. 2025

31 грудня 2024 року закінчується термін дії угоди про транзит газу, підписаної у 2019 році між українським оператором газотранспортної мережі та росією. Жіль Лепезан детально описує останні події в новій газовій геополітиці після вторгнення росії в Україну та альтернативи, які з'явилися після цього, зокрема в Європі.

[На першій шпальті](#) | [Вибори](#) | [Фонд](#) | [Єврокомісія](#) | [Дипломатія](#) | [Європейські агенції](#) |

[Австрія](#) | [Іспанія](#) | [Фінляндія](#) | [Франція](#) | [Грузія](#) | [Молдова](#) |

[Сполучене Королівство](#) | [Україна](#) | [Ватикан](#) | [Євробарометр](#) | [Дослідження/Звіти](#) | [Культура](#) |

[Календар подій](#) | [Інші версії](#) | [Контакт](#)

■ На першій шпальті :

Європейський порядок денний у 2025 році

Європа повинна мобілізувати всі свої сили та повернутися в економічні, технологічні та дипломатичні перегони, адже 2025 рік має вирішальне значення для Європейського Союзу, перед яким стоїть безліч стратегічних викликів. Визначені Жаном-Домініком Жюльяні пріоритети, включають відновлення економічного зростання, яке є необхідним, якщо ми хочемо наздогнати провідні економіки. Стимулювання інновацій має важливе значення, водночас обмежуючи розповсюдження регуляторних норм, які часто сприймаються як надто обмежувальні. Нарешті, спільна зовнішня та оборонна політика, яка поважає національний суверенітет, є вкрай необхідною для зміцнення місця Європи на міжнародній арені. [Читати далі](#)

■ Вибори :

Зоран Міланович переобраний президентом Хорватії

Чинний глава держави Зоран Міланович був переобраний з 74,68% голосів, що є найвищим результатом для глави держави з моменту відновлення незалежності країни в 1991 році". Він значно випередив незалежного кандидата Драгана Примораца, підтриманого партією прем'єр-міністра Андрея Пленковича "Демократичний союз" (HDZ), який отримав 25,32% голосів. На виборчі дільниці прийшли 44,18% виборців, що на 1,83% менше, ніж у першому турі. [Читати далі](#)

■ Фонд :

Все про Фонд відновлення та стійкості та його програми

23 грудня Європейська комісія виділила фінансування Чехії, Німеччині, Італії, Португалії та Румунії. Ці виплати здійснюються в рамках Фонду відновлення та стійкості, створеного у відповідь на пандемію covid-19. 37 мільйонів євро були виділені Румунії та 13,5 мільярдів євро - Німеччині. Для отримання додаткової інформації про національні плани кожної країни-члена ЄС відвідайте присвячену цій темі сторінку сайту Фонду Роберта Шумана. [Читати далі](#)

Schuman Network - форум ідей та обговорень навколо Європи

Ініційована Фондом мережа Schuman Network об'єднує дослідників та експертів, що спеціалізуються на європейських питаннях, з метою заохочення обміну ідеями та збагачення дискусій про майбутнє Європи. Schuman Network, що складається з 21 члена з 13 європейських країн, є платформою для об'єднання аналітичних досліджень з різноманітних актуальних європейських питань. З моменту свого запуску наприкінці 2023 року мережа презентувала 149 досліджень. [Читати далі](#)

■ Єврокомісія :

Європейське законодавство про універсальний зарядний пристрій набуває чинності

28 грудня 2024 року набуло чинності європейське законодавство про універсальний зарядний пристрій для електронних пристроїв. Як наслідок, більшість електронних пристроїв у продажу повинні будуть мати порт USB Type-C. Мета цього законодавства - полегшити людям користування своїми пристроями, а також обмежити економічні та екологічні витрати на ці продукти. За оцінками Єврокомісії, щороку вдасться уникнути до 11 000 тонн електронних відходів, а європейці заощадять майже 250 мільйонів євро. Ця норма буде застосована до ноутбуків з 28 квітня 2026 року. [Читати далі](#)

Набули чинності положення щодо скорочення викидів з морських суден

З 1 січня набув чинності морський регламент FuelEU, прийнятий у 2023 році. Він встановлює низку обмежень на середньорічну інтенсивність викидів парникових газів (CO₂, метан, закис азоту) для суден валовою місткістю понад 5 000 тонн, що заходять у європейські порти, незалежно від їхнього прапора. На цей тип суден припадає 55% суден, що перебувають в обігу, та 90% викидів двоокису вуглецю в морському сегменті. [Читати далі](#)

Гендерна рівновага в наглядових радах компаній

З січня набула чинності директива про гендерний баланс у радах директорів компаній. Її метою є досягнення більш збалансованого представництва в радах директорів компаній, акції яких котируються на біржі, у всіх країнах-членах ЄС, з цільовим показником 40% представників недостатньо представленої статі серед невиконавчих директорів та 33% серед усіх директорів. Компанії повинні досягти цих цілей до 30 червня 2026 року. Наразі жінки складають в середньому 34% членів рад директорів компаній в Європейському Союзі. [Читати далі](#)

Румунія та Болгарія приєднуються до Шенгенської зони

З 1го січня Румунія та Болгарія приєдналися до Шенгенської зони. Приєднання відбулося поступово для повітряного та морського транспорту у квітні 2024 року та для автомобільного транспорту після зняття вето Австрії 9 грудня 2024 року. Зараз до Шенгенської зони входять 29 країн-членів. [Читати далі](#)

■ Дипломатія :

Міністри закордонних справ Франції та Німеччини відвідали Сирію

З січня міністри закордонних справ Німеччини та Франції Анналена Бербок та Жан-Ноель Барро зустрілися з главою сирійської влади Ахмедом аль-Шараа, щоб підтвердити своє прагнення до мирного і відповідального переходу, а також до захисту колективних інтересів у боротьбі з тероризмом. Крім того, сирійській владі буде надана французька й німецька технічна допомога в розслідуванні злочинів, скоєних режимом Башара Асада. Європейський Союз також запусив гуманітарний повітряний міст у поєднанні зі збільшенням фінансування для Сирії. [Читати далі](#)

■ Європейські агенції :

Airbus поставив 766 літаків у 2024 році, значно випередивши Boeing

9 січня провідна європейська аерокосмічна та оборонна компанія Airbus повідомила, що отримала 878 замовлень на виробництво авіалайнерів на 2024 рік, включаючи 82 прототипи A330 та 142 A350. Такі результати знаменують відновлення активності після колапсу, спричиненого пандемією Covid-19, та означають, що у 2024 році було поставлено 766 літаків, що на чотири менше, ніж за останнім прогнозом компанії. Незважаючи на все це, європейський авіабудівник як ніколи раніше є провідним світовим виробником літаків, збільшуючи відрив від Boeing. [Читати далі](#)

2024 - найспекотніший рік в історії досліджень клімату

Опублікований 10 січня звіт Інституту Copernicus за 2024 рік підтверджує, що 2024 рік був найспекотнішим роком за всю історію спостережень та першим, який перевищив поріг у 1,5°C у постіндустріальну епоху. У звіті зазначається, що всі регіони світу пережили найспекотніший рік у 2024 році, а Європа потеплішала вдвічі швидше, ніж у середньому по світу з 1980-х років, що робить її континентом з найшвидшими темпами потепління. Інститут Copernicus є частиною космічної програми Європейського Союзу та фінансується ЄС. [Читати далі - Інше посилання](#)

■ Австрія :

Призначення нового канцлера до формування коаліційного уряду з ультраправими

6 січня президент Австрії Александер Ван дер Беллен призначив лідера ультраправої партії FPÖ Герберта Кікла формувати коаліційний уряд. Ця безпрецедентна ситуація в післявоєнній історії виникла після провалу переговорів між ÖVP, SPÖ та лібералами NEOS 4 січня, що формалізували відставку канцлера Карла Негаммера та нездатність традиційних партій сформувати урядову більшість. Міністр закордонних справ Александер Шалленберг був призначений канцлером 10 січня з мандатом до моменту формування нового складу уряду. [Читати далі - Інше посилання](#)

■ Іспанія :

50 років падіння диктатури в Іспанії

У 2025 році виповнюється 50 років з часу падіння режиму Франко, що призвело до початку процесу демократизації країни. Цю річницю "Іспанія у свободі" відкрив голова іспанського уряду Педро Санчес 8 січня в Мадриді. Він окреслив низку заходів, що відбуваються, включаючи сотні конференцій, виставок та кінопоказів, покликаних віддати належне прогресу та досягненням, досягнутим по всій країні. [Читати далі](#)

■ Фінляндія :

Балтійське море: диверсії проти підводних кабелів і зміцнення НАТО

Два телекомунікаційні кабелі між Фінляндією та Естонією, пошкоджені 25 грудня в Балтійському морі під час ймовірної диверсії, були відремонтовані, повідомив фінський оператор Elisa 7 січня. 26 грудня фінська поліція розпочала розслідування "диверсії з обтяжуючими обставинами" після пошкодження чотирьох телекомунікаційних кабелів та кабелю електропередач (EstLink 2), припускаючи, що до пошкодження причетний нафтовий танкер "Орел С", який підозрюють у приналежності до російського "фантомного флоту". У відповідь на це НАТО 30 грудня вирішила посилити безпеку судноплавства в районі Балтійського моря задля захисту критично важливих підводних об'єктів інфраструктури. Країни, що межують з Балтійським морем, зустрінуться 14 січня в Гельсінкі, щоб обговорити питання безпеки в регіоні; очікується, що в зустрічі візьме участь Генеральний секретар НАТО Марк Рютте. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Франція :

Новий уряд

Призначений 23 грудня указом президента Франції Емманюеля Макрона новий уряд на чолі з Франсуа Байру зібрався на своє перше засідання Ради міністрів 3 січня. Уряд, до складу якого входять 36 міністрів, у тому числі 18 жінок, 6 січня розпочав зустрічі з різними партіями для обговорення проєкту бюджету на 2025 рік. 14 січня прем'єр-міністр представить основні напрямки політики уряду у своїй програмній промові. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Коференція послів

30-та Конференція послів відбулася в Парижі 6 та 7 січня. Основні міжнародні питання, такі як глобальна безпека, жінки в дипломатії, боротьба з маніпуляціями та європейська оборона, були в центрі дискусій. Окрім Президента Франції Емманюеля Макрона, на цьогорічному заході був також присутній міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський, який обговорив з учасниками пріоритети польського головування в Раді Європейського Союзу. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Грузія :

Інавгурація президента в Грузії у супроводі репресій з боку поліції

Інавгурація "президента" Грузії Міхеїла Кавелашвілі 29 грудня призвела до масових демонстрацій та насильства з боку поліції по всьому Тбілісі. Масштабні протести спалахнули по всій країні 28 листопада, коли правляча партія "Грузинська мрія" перенесла терміни переговорів про вступ країни до Європейського Союзу на 2028 рік. Попередня президентка Саломе Зурабішвілі приєдналася до демонстрантів, засудивши "нелегітимні" вибори, організовані Міхеїлом Кавелашвілі та "Грузинською мрією" за допомогою росії. Протести тривають по всій країні та характеризуються зростанням насильства з боку поліції, яке, також спрямоване проти журналістів та інших представників громадянського суспільства. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Молдова :

Мая Санду офіційно розпочала другий президентський термін

Президентка Молдови Мая Санду була приведена до присяги на новий термін 24 грудня 2024 року. Вона привітала проєвропейський вибір, зроблений виборцями "всупереч тиску" під час виборів, у ході яких лунали звинувачення у втручанні з боку москви. Мая Санду перемогла в другому турі президентських виборів на початку листопада, набравши 55,33% голосів. З 2020 року вона рішуче спрямувала свою країну з 2,6 мільйонами жителів до Європейського Союзу, який розпочав переговори про вступ з Молдовою в червні 2024 року. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Сполучене Королівство :

Зустріч Емманюеля Макрона та Кіра Стармера

Президент Франції Емманюель Макрон та прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер зустрілися 9 січня, щоб обговорити міжнародні питання, зокрема координацію дій двох країн щодо ситуації в Україні та на Близькому Сході. Лідери двох країн підтвердили своє бажання продовжувати постачання обладнання в Україну. Вони обговорили поглиблення відносин між двома країнами, зокрема у сферах оборони, міграції та енергетичного переходу. [Читати далі](#)

■ Україна :

Organization for Security and
Co-operation in Europe

Голова ОБСЄ Еліна Валтонен відвідала Київ

Голова ОБСЄ та Міністерка закордонних справ Фінляндії Еліна Валтонен відвідала Київ 8 січня, в день початку річного головування Фінляндії в організації. Під час зустрічей вона підтвердила, що підтримка України є пріоритетом головування Фінляндії в ОБСЄ. Особлива увага під час дискусій була приділена посиленню санкцій проти тіньового флоту росії. [Читати далі](#)

Володимир Зеленський в Італії

Президент Володимир Зеленський 9 та 10 січня здійснив візит до Рима, де зустрівся з Президентом Італії Серджо Маттареллою та Головою Ради міністрів Італії Джорджею Мелоні. Президент України подякував за незмінну підтримку Італією суверенітету та територіальної цілісності України, а також за постійну увагу до України під час головування Італії у "Великій сімці". Однією з головних тем обговорення були оборонні потреби України, зокрема, посилення її протиповітряної оборони. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

План підтримки Києва до 2027 року

На засіданні Контактної групи з питань оборони України, яке відбулося 9 січня в Рамштайні, були прийняті вісім індивідуальних дорожніх карт для підтримки українських збройних сил у боротьбі з російським вторгненням до 2027 року. Серед пріоритетів - зміцнення обороноздатності України, організація військового та логістичного забезпечення, постачання та військова розвідка. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Ватикан :

Сімона Брамбілла - перша жінка, яка очолила міністерство у Ватикані

6 січня сестра Сімона Брамбілла була призначена префектом Дикастерії Інститутів богопосвяченого життя та Товариств апостольського життя, "міністерства" Курії (ватиканського уряду), що відповідає за релігійні конгрегації та ордени. Колишня місіонерка в Мозамбіку, вона є першою жінкою на цій посаді, що знаменує збільшення кількості жінок, які обіймають посади при Святому Престолі та в державній адміністрації Ватикану. [Читати далі](#)

■ Євробарометр :

Підтримка спільної аграрної політики

9 січня Європейська комісія опублікувала результати опитування Євробарометру, які свідчать про значну підтримку Спільної аграрної політики. Майже 78% опитаних заявили, що знають про САП, що є найвищим рівнем обізнаності з 2007 року, а 70% вважають, що Європейський Союз виконує свою роль через реалізацію САП. Для європейських громадян САП гарантує стабільне постачання продовольства в будь-який час, сприяє сталому управлінню природними ресурсами та посилює роль фермерів у продовольчому ланцюгу. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Дослідження/Звіти :

Європейський Союз частково виграв справу проти Індонезії в СОТ

10 січня Світова організація торгівлі опублікувала звіт про справу, порушену у 2019 році Індонезією проти Європейського Союзу через певні заходи, запроваджені останнім щодо пальмової олії та біопалива, отриманого з пальмової олії. На думку Індонезії, ці заходи суперечили кільком положенням, що регулюють світову торгівлю. У цьому звіті СОТ частково погоджується з Європейським Союзом, що Індонезія не встановила з достатньою суворістю заходи, які суперечили правилам міжнародної торгівлі. Однак у ньому підкреслюються певні "недоліки в розробці та впровадженні" заходів Європейським Союзом. [Читати далі](#)

Звіт ЄЦБ щодо фінансування зеленого переходу

8 січня Європейський центральний банк опублікував дослідження щодо зелених інвестицій, необхідних для успішного завершення екологічного переходу. У ньому викладені потреби та стратегічні варіанти таких інвестицій. ЄЦБ рекомендує залучати інвестиції з боку приватного сектору за підтримки фінансових ринків. Однак у ньому знову наголошується, що підтримка з боку державних фондів є вкрай важливою. ЄЦБ закликає до структурних реформ, щоб заохотити бізнес, домогосподарства та інвесторів до "зелених" інвестицій. [Читати далі](#)

Звіт щодо цифрових платежів

В опублікованому 9 січня звіті Європейський суд аудиторів зазначає, що впровадження цифрових платежів допомогло зробити їх швидшими, безпечнішими та дешевшими для користувачів. Тим не менш, він підкреслює два недоліки, які Єврокомісія повинна взяти до уваги: відсутність будь-якого зобов'язання з боку Єврокомісії регулярно переглядати цінове регулювання та зобов'язання безкоштовно надавати дані про рахунки, що не сприяє наданню високоякісних відкритих банківських послуг. До 2023 року цифрові платежі становили майже 1000 мільярдів євро, що вдвічі перевищує показник 2017 року. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Економічні прогнози ООН у 2025 рік

В опублікованому 9 січня звіті ООН прогнозує, що у 2025 році глобальне зростання збережеться на рівні 2,8%. Це свідчить про стійкість світової економіки, яка переживає багато потрясінь, але залишається нижче середнього допандемічного показника в 3,2%. Тим не менш, ООН попереджає про низку ризиків, починаючи від геополітичних конфліктів і закінчуючи зростанням торговельної напруженості. Європейське зростання зросте з 0,9% у 2024 році до 1,3% у 2025 році. Очікується, що світова торгівля зросте на 3,2% у 2025 році порівняно з 3,4% у 2024 році, а інфляція становитиме 3,4% у 2025 році порівняно з 4% у 2024 році. [Читати далі](#)

■ Культура :

Європейські культурні столиці-2025

Окрім Хемніца, сусідні прикордонні міста Нова Гориця (Словенія) та Горіція (Італія) були названі культурними столицями Європи 2025 року. Німецьке місто, розташоване в Саксонії, відкриє святкування 18 січня програмою, що ілюструє історичне та сучасне багатство громади та її регіону, якому притаманні зміни, стійкість і новаторство. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Сюзанна Валадон у Парижі

До 26 травня Центр Помпиду представляє виставковий проєкт, присвячений Сюзанні Валадон. Майже 200 картин та малюнків французької художниці ілюструють її першопрохідницьку роль у зародженні художнього модерну. Доповнена новими матеріалами виставка розкриває творчість Сюзанни Валадон, яка характеризується потребою відображення реальності на межі домінуючих тенденцій її часу, таких як кубізм та абстрактне мистецтво. [Читати далі](#)

Тернер в Едінбурзі та Дубліні

У січні Національна галерея Ірландії та Національна галерея Шотландії спільно відзначають 250-річчя від дня народження художника Дж.М.В. Тернера. У Дубліні на виставці, що триватиме до 31 січня, представлені близько сорока акварелей із заповіту Воганів з Шотландії. Водночас, в Едінбурзі виставка дозволяє відвідувачам помилуватися понад 30 акварелями з ірландської колекції, таким чином пропонуючи повну панораму творчості Тернера. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Чужий дім у Базелі

Що для вас означає термін "батьківщина"? Швейцарська художниця Сара Кнехт, хоч і глибоко вкорінена в Базелі, не має наміру обмежувати себе класичними схемами локальної приналежності. Для неї поняття батьківщини є глибоко особистим, плінним, тимчасовим та дуже мінливим, про що свідчить назва її виставки "Home is a foreign place (Дім - це чуже місце)", яка експонується до 27 квітня в Культурній фундації Германа Гейґера (Kulturstiftung H. Geiger). [Читати далі](#)

Мігель Анхель Торнеро у Мадриді

У перший рік реставрації Палац де Крістал у Музеї королеви Софії в Мадриді представляє оригінальну виставку картин, які вкриють будівлю. Першим художником, який бере участь у цій серії, є Мігель Анхель Торнеро, виставка якого триватиме до 16 січня 2026 року. [Читати далі](#)

Дюнкеркський карнавал

Дюнкеркський карнавал триває до 27 квітня. Три місяці святкувань триватимуть у ритмі безлічі заходів, серед яких суботні бали, недільні концерти та ніч Дядечка КО. Тиждень Марді Гра знаменує собою кульмінацію святкувань. [Читати далі](#)

Фестиваль Passagen у Кьольні

До 16 січня в Кельні проходить фестиваль дизайну інтер'єрів Passagen, який демонструє останні тенденції в дизайні, зокрема меблів. [Читати далі](#)

■ Календар подій :

 20/01/2025

Засідання Єврогрупи (Брюссель)

 20-30/01/2025

Пленарна сесія Європарламенту (Страсбург)

Письмо n°1094

PDF

на русском -- Издание Вівторок, 14 Січень 2025

 я скачиваю

Письмо также доступно на следующих языках:

Редакційна команда Вісника:
**Хелен Леві, Жюльєт Бахшмідт,
Кетрін Д'Анджело, Максим Пейно,
Ліліан Лаллеманд, Фабіо Томашич,
Марі Коїньяк, Клеман Стратман**

N° ISSN: 2729-6482:

Вопрос, предложение?

Свяжитесь с нами!

info@robert-schuman.eu

Головний редактор :

Еліза Бернар

Видавничий директор :

Паскаль Жоаннен

[Нажмите здесь, если это письмо отображается неправильно.](#)

**FONDATION ROBERT
SCHUMAN**

Бажаєте відписатися від розсилки? {LINK}